

“IRAK BİLANÇOSU”

Temel DEMİRER*

*“Uzayan bir savaştan
kârlı çıkan ülke olmamıştır.”*

İşgal altındaki Irak, “demokrasi, özgürlük gelecek!” yaygaralarının karaya oturup, ABD İmparatorluğu’nun “yeni bir Vietnam” ile tanıştığı deneyim olarak tarihe kaydedilirken; yaşadığıyla da insan(lık)a, Epiktetos’un, “iyi olmak istiyorsan, kötü olduğuna inan,” deyişini anımsatmaktadır sanki...

Gerçekten de ABD işgaline karşı Irak direnişi, yalanın yerle yeksan edildiği görkemli ve öğretici bir “realite”dir...

Evet, kim ne derse desin, Irak ile “Küreselleşme, demokrasi, vs...” yalanlarının, insan(lık)ı kontrol ederek sürüleştiren tahakkümü müthiş bir darbe almıştır, almaktadır da...

Michel Foucault’nun bütün toplumlarda söylemin kontrol edildiğine, her hâlükârda baskı altında tutulduğuna işaret ettiği koordinatlarda, hakikât sınırlanmışken, yani gerçeği tam olarak söylemek özgür değilken, Irak “Anne bak kral çıplak” diye haykıran o fütursuz çocuğu hatırlatmıştır hepimize, herkese...

Hem de Joseph Stiglitz’in, “Bush yönetimi Irak savaşı için üç haftada 50 milyar dolar harcarken, gerçek faturayı ABD’nin gelecek nesilleri ve dünyanın geriye kalanı ödeyecek. Bu savaşın sadece iki galibi var: Petrol şirketleri ve Blackwater gibi güvenlikçiler”; Gündüz Vassaf’ın, “Delinin kuyuya attığı taşı yüz akıllının çıkaramaması gibi ABD’nin Irak’ta başlattığı, birkaç hafta içinde biteceğini sandığı savaş, yıllardır sürüyor. Günlüğü 200 milyon dolara gelen, şimdiye kadar 600 milyar dolara mal olduğu söylenen işgal ve kıyımdan kazananlar çok,” diye ifade ettikleri gerçeklere karşın; Erdal Şafak’ın, “Irak’ta tablo bir yılda olumlu an-

* Yazar

1 Sun-Tzu.

lamda epey değişti," biçiminde dillendirdiği türden yalanların tekzip edildiği koordinatlarda...

Irak bize, herkese emperyalizme karşı mücadelenin mümkün ve imparatorluğu yenmenin de imkân dahilinde olduğunu, "demokrasi yalanları"na rağmen bir kez daha göstermektedir...

DEMOKRASI (Mİ?)!

"Saddam'a karşı Irak'a demokrasi ve insan hakları götürüleceğiz," demişlerdi... Hâlâ belleklerde; tabii bu yalana inanıp, onun borazanlığını yapanlarda...

ABD işgali Irak'a "demokrasi ve insan hakları getirdi"!?

İster inanın, ister inanmayın!?

İşte örnek...

Irak'ın tek kadın hapisanesi Kadimiye'de yatan mahkûmlar, tecavüze uğradıklarını ve kötü muamele gördüklerini anlattılar... Evet, bu bir tecavüz demokrasisidir...

Abdullah İskender'in, "Irak'ın beş yıldır işgalle yaşadığı felaketin, Saddam'dan kurtulmak için ödenmesi gereken bir bedel olduğu iddia edilemez. Devletin yapısı ve ekonomisi tümüyle çökerken, işgalin tetiklediği mezhep kavgaları da tüm bölgeyi bölmeye devam ediyor," diye betimlediği kaostur...

Bir şey daha ABD işgali sayesinde Irak Devlet Başkanı olan Talabani, kendi partisi KYB'deki muhalifler tarafından Saddam Hüseyin'e benzetiliyor, Talabani'nin yönetim tarzı Saddam'la kıyaslanıyor, bazı parti yöneticilerinin milyonlarca doları cebe indirdikleri, KYB'nin aile şirketi gibi yönetildiği kaydediliyor... Bu bir talan özgürlüğüdür...

"İnsan hakları"na gelince...

Irak'taki ABD ordusunun hâlen 500 civarında 18 yaşından küçük Iraklıyı hapisteye tuttuğu kaydedildi. Uluslararası hukuka göre, 18 yaşın altındaki kişiler çocuk sayılıyor ve bu kişilerin hakları BM Çocuk Hakları Sözleşmesi ile korunuyor.

ABD yönetimi tarafından hazırlanarak BM'ye sunulan bir raporda, "2002'den beri ABD, yakalandıklarında 18 yaşın altında olan 2500 kişiyi Guantanamo Körfezi'nde, Irak'ta ve Afganistan'da tutmuştur" denildi. Amerikan Yurttaşlık Hakları Birliği (ACLU) adlı kuruluş tarafından kamuoyuna sunulan raporda, Nisan 2008 itibarıyla hâlen yaklaşık 500 Iraklı çocuğun tutuklu bulunduğu belirtildi...

Bitmedi! Dahası da var; ve şöyle: Irak'taki Ebu Garib cezaevinde 10 ay süreyle tutuklu kaldığını belirten bir Iraklı, Amerikalı taşeron işkenceciler tarafından sorgulandığını ve Amerikan ordusu için çalışan iki ABD şirketine Los Angeles'te dava açtığını söyledi.

Associated Press haber ajansına konuşan Emad el Janabi adlı 43 yaşındaki Iraklı, Amerikan şirketleri CACI International Inc. ile L-3 Communications Holdings Inc. çalışanları hakkında Federal Mahkeme'de dava açtığını belirtti. Açılan davada, "Koca Steve" lakaplı CACI çalışanı Steven Stefanowicz, sorgu yapanlara işkence taktikleri vererek yönlendirmekle suçlanıyor.

2004 yılında serbest bırakıldığını belirten El Janabi, niye tutuklandığını hiç öğrenememiş...

İşgal "demokrasisi"nin "insan hakları" tam da bu; ve böyle...

"Hukuk"a gelince, işte bir örnek: ABD ordusu, Irak yargısının serbest bırakılması yönündeki kararına rağmen "terörist" olduğu iddiasıyla iki yıldır elinde tuttuğu Iraklı AP ajansı foto muhabiri Bilal Hüseyin'in tutukluluk hâlinin devam edeceğini açıkladı. Irak'ta 4 kişilik adli komitenin, Hüseyin hakkındaki iddiaların geçersiz sayılması ve derhâl serbest bırakılması yönündeki kararına sırt çeviren ABD ordusunun sözcüsü Kenneth Marshall, Iraklı yetkililerden foto muhabiri hakkındaki savların tümü hakkında açıklama beklediklerini söyledi!

Bu tabloda Irak halkı ne mi diyor?

Iraklıların çoğu, yabancı birliklerin ülkelerinden çekilmesini istiyor. İngiltere'de yayımlanan "ORB/ Channel 4" araştırması, Iraklıların yaklaşık yüzde 70'inin, ABD öncülüğündeki yabancı kuvvetlerin Irak'tan ayrılmalarını istediğini gösterdi. Halkın sadece yüzde 23'ü, işgalin ülkenin yararına olduğunu zamanla ortaya çıkacağına inanıyor...

Devam edelim: Irak'ta işgalin ardından okul müfredatında devrik lider Saddam Hüseyin'in İran ve Kuveyt'in işgaline dair "görkemli zaferleri" dahil geçmiş rejimin varlığı silinirken ipleri Şii milislerin eline geçen eğitim tuhaf bir hâl aldı. Üniversite kampüslerinde Baasçıların saldırdığı korkunun yerini Şii milislerin tehditleri aldı. Mustansiriye Üniversitesi'nde bilgisayar mühendisliği okuyan Ala Tefvik durumu "Militanlar üniversiteleri kontrol ediyor. Kızları pantolon giymemeleri ve kozmetik kullanmamaları için uyarıyor" diye özetliyor...

Son bir şey daha: Bağdat'ın Firdevs Meydanı'ndaki dev Saddam heykelini organ geçirilip vinçle devirmeye katılan İbrahim Halil, pişman olduğunu belirtti: "Tarihi geri çevirebilsem, devrilmesine yardım ettiğim Saddam heykelini bugün

öperim. O heykeli kendimden iyi korurum. O gün yanımda olan tüm arkadaşlarım da benim gibi. Bush'a soruyorum, hani nerede vaatlerin..."

Ortakdaki "demokrasi faslı" böyle; buradan ABD'nin işgalci marifetlerine geçsek...

"MADE IN USA" MARİFETLERİ

"İngiltere ve ABD'de Irak savaşının zulmünden söz etmenin 'modası geçti'. Savaş suçluları ödüllendirilirken, Irak'ta hava akınları yaklaşık altı kat arttı. Müttefikler, Sünni, Şii ve Kürtlerin birbirlerini iç savaşa varmayan bir düzeyde öldürmesine izin vererek petrolü çalmaya çalışıyor," diyen Yasmin Alibhai-Brown ekliyor: "2007'de 1447 hava akını yapıldı..."

İttifak, liderleri ve arkalarındaki mızıkacı Irak'a girerken son derece kibirliyse, şimdi daha da fazla kibirli. Başarısızlık onlara hiçbir tevazu bahşetmediği gibi alçaklık döngüsünü de tamamlıyor. Yalan söylediler, uluslararası hukuku çiğnediler ve harabeye dönen bu ülkenin masum insanlarına bakmak için hiçbir sorumluluk hissetmiyor görünüyorlar.

Iraklıların kayıplarının artık 1 milyon civarında olduğu hesaplanıyor. Uluslararası kuruluşlara göre insanların ülke içinde yerlerinden edildiği ya da yurtdışına kaçtığı Irak'ta dünyadaki en geniş kapsamlı ve en ciddi insani krizlerden biri yaşanıyor. Kasımda Irak sağlık bakanı koleradan ölümlerin son 40 yılın en kötü seviyesine ulaştığını açıkladı. Çocuk hastalıkları aldı başını gidiyor. Tüm ülkede aralıksız bir bombardıman söz konusu; nedenleri bilinmeyen ama kimsenin görmediği, Kaideci diye nitelendirilen insanlara karşı girişilen...

Britanya'daki gazetecilik standartlarına ilişkin mevcut kaygı sadece küçük, yerel mevzulara odaklanıyor. Oysa asıl utanç ve skandal Irak'ta süren hava saldırıları ve bunların pek az haber yapılması. 2006'da 229 kez hava akını yapıldı; 2007'deyse 1447 akın gerçekleştirildi ki, bunlardaki can kaybının miktarı ve kime ait olduğu bilinmiyor. Dehşetli ve acımasız General David Petraeus bundan böyle 'katlanılabilir bir şiddet seviyesine' eriştiklerini söylüyor. En azından bu doğru bir değerlendirme ve neden Irak'a girdiğimizi açıklıyor. Müttefikler dolu-dizgin bir iç savaşa dönüşmesine imkân tanımayacak biçimde Iraklı Sünniler, Şii'iler ve Kürtlerin hergün birbirlerini öldürmesine izin verirse, onların petrolünü çalıp topraklarını kontrol edebiliriz."²

Evet, Irak'taki işgalci ABD marifetlerini bundan daha iyi anlatan bir şey olamaz...

2 Yasmin Alibhai-Brown, "Irak'ta En Ufak Bir Düzeltme Yok", The Independent, 12 Şubat 2008.

Ama biz, yine de örneklerle devam edelim...

Irak'ta işgal bir soykırıma dönüşmüştür. Örneğin ABD ordusu "Güvenliği sağlayacağım" diye diye Iraklı sivilleri hedef alıyor. Beyci'de helikopter çobanları taradı, ikisi çocuk sekiz kişi öldü. Ubeydi'de keskin nişancılar çöpçüleri öldürdü...

Bir başka örnek de şu: Irak ordusuyla Şii milisler arasında ateşkesin sağlandığı Sadr semti yakınındaki Ubeydi semtinde ABD ordusu tarafından öldürülen 11 kişiden 8'inin sivil olduğu belirtildi. Görgü tanıkları, Amerikan keskin nişancıları tarafından vurulanların, evlerinin etrafındaki siviller olduğunu kaydederken Irak polisi, ölenlerden 3'ünün yaşlı, 2'sinin sokak temizlikçisi ve 3'ününse Şii milis olduğunu duyurdu.

ABD Ordu Sözcüsü Yarbay Steve Stover ise 11 kişinin, "şüpheli davranışları" gerekçesiyle vurulduğunu açıkladı. Stover, bunlardan 4'ünün silahlı olarak bir araç içindeyken diğerlerininse yol kenarına bomba yerleştirirken öldürüldüklerini iddia etti.

Hayır, hayır bitmedi, devam edelim: The New York Times'ın başyazısında ifade edildiği üzere, "Tahminen 2.4 milyon Iraklı mülteci var (çoğu Suriye ve Ürdün'de) ve 2.7 milyon Iraklı daha ülke içinde mülteci konumuna düşmüş hâlde. Bunun doğrudan sorumlusu ABD..."

ABD işgalinin cehenneme çevirdiği Irak'ta resmi rakamlara göre, eşlerini kaybedip dul kalan kadınların sayısı 1 milyonu buldu. 15-49 yaşındaki altı kadından biri dul...

Iraklıların dörtte biri, ailelerinden bir kişinin cinayete kurban gittiğini söylüyor, ancak başkentte bu oran katlanarak yüzde 45'e çıkıyor... Halkın yüzde 81'i elektrik, yüzde 43'ü su kesintileriyle boğuşuyor; yüzde 28'i ise gıda kıtlığıyla karşı karşıya...

İŞGALİN SONUÇLARI veya YALAN(LAR)

ya da "DEMOKRASİ"NİN FATURASI

Görmemek için gözünü ısrarla kapatanlar dışında herkes görüyor, biliyor: Irak işgalinin "gerekçe"si, emperyalistlerin yalanına yaslanmış bir yaygaradır...

Tam da Eduardo Galeano'nun dediği gibi, "Pazarlama çalışmaları. Kamuyu oluşturma. Savaşlar yalan söyleyerek satılır, otomobil satar gibi..."

1964'te ABD Vietnam'ı işgal etti. Çünkü Vietnam, Tonkin Körfezi'nde iki ABD gemisine saldırmıştı. Dışişleri Bakanı Robert McNamara, Tonkin Körfezi saldırısı diye bir şeyin hiç olmadığını kabul ettiğinde, savaş binlerce Vietnamlının

bağırsaklarını deşmişti çoktan. 40 yıl sonra Irak'ta tarih kendini yineledi..."³

Olup-bit(mey)en buyken; işgalin faturasına gelince...

Irak işgalinin 5. yıldönümündeki değerlendirmelerinde Bush, pişmanlık duymadığını açıklarken, ABD'nin zafer yolunda olduğunu ileri sürse de, gerçeğin bu yalanla karartılması mümkün değil...

Çünkü Irak işgalinin maliyet yüksekken, sonuçları ise hâlâ belirsiz...

"Irak savaşı ABD'ye yılda 170 milyar dolara mal oluyor, toplam faturanın 2017 yılına kadar 3 trilyona ulaşması bekleniyor. 4 bin ABD askeri öldü 13 bini göreve dönemeyecek derecede yaralandı. Iraklılara gelince ölü sayısı 600 bin ile 1.5 milyon arasında değişiyor. Ülkenin altyapısı yıkıldı hâlâ elektrik, su gibi temel hizmetler restore edilmiş değil. Beş yılda 2 milyon dış, 2 milyon iç göç ve derin bir etnik temizlik gerçekleşti. Artık fiilen üç parçaya bölünen Irak'ta son aylarda ölümlerin azalmasının bir nedeni de bu; giderek etnik gerekçelerle öldürülecek kimse kalmıyor.

Irak'ın, ABD hegemonyası açısından da bilançosu belirsizliklerle dolu. Londra King's College'de savaş çalışmaları profesörü, Sir Lawrence Freedman'a göre hem ABD'nin Irak dışında yeni bir askeri müdahale gerçekleştirecek kapasitesi kalmadı, hem de Asya ve Latin Amerika gibi stratejik bölgelerde etkisi zayıfladı.

Ortadoğu'da ABD bölgeye kalıcı olarak yerleşti, Irak'takilere ek Kuveyt'e muazzam bir üs-komuta merkezi inşa ediliyor. BOP'nin ekonomik boyutları açısından da kimi ilginç gelişmelerden söz edilebilir. Örneğin petrol, gelirlerindeki artış Körfez ülkelerinin ticaret ve yatırım kapasitesini çok büyük ölçüde arttırdı, Dubai, Kuveyt, Katar çok büyük inşaat ve lüks tüketim merkezleri hâline geldiler. Büyük sorun oluşturan genç nüfusun daha iyi eğitim ve iş koşullarına kavuştuğu da etkin bir tüketici tabakasının şekillendiği de söylenebilir. Bunun ne kadar kalıcı olduğu ve bir krizde iyi eğitilmiş gençliğin nasıl tepki vereceğini bilmek de olanaksız.

Irak savaşının Filistin sorununa ilişkin amaçlarına ulaştığı da söylenemez. Filistin yönetimi darmadağın oldu. Çok daha uzlaşmaz bir Hamas var artık. Lübnan'da İsrail saldırısı, Hizbullah'ın prestijini güçlendirdi, İsrail'in zaafalarını sergiledi. İran gerek bölgede, gerekse Irak'ta çok etkin bir stratejik güce ulaştı.

Bölgede dini ve etnik çelişkilerin daha da derinleştiğini, ABD'nin ılımlı İslâm projesi bağlamında, siyasal İslâmın yükselişinin hızlandığını, Türkiye'de iktidarı ele geçirmeye toplumu dönüştürmeye, giderek istikrarsızlaştırmaya başladığını da

3 Eduardo Galeano, "Savaşlar Yalan Söyleyerek Satılır", La Jornada, Meksika, 3 Ocak 2008.

söylemek olanaklı. Bu bağlamda, sanırım artık ABD dış politika çevrelerinde, liberallerden Neo-Conlara ve realistlere kadar, üzerinde uzlaşıldığı anlaşılan, 'sınırları etnik ve mezhep ayrılıklarına göre çizilmiş' bir 'yeni Ortadoğu' amacına biraz daha yaklaşıldığı da söylenebilir. Savaşın ise biteceği yok, Bush hâlâ, 'Bu bizim kazanabileceğimiz bir savaştır' diyor,⁴ demesine "Ama"!

Evet orta yerde kocaman bir "Ama" var; o da şöyle...

İŞGALİN SONUÇLARI veya "DEMOKRASİ"İNİN FATURASI

Irak'ta savaşın başladığı Mart 2003'ten Mart 2008'e ölen Amerikan askerlerinin sayısı dört bine yükseldi. Ölen askerlerin yüzde 97'si ABD Başkanı George W. Bush'un 1 Mayıs 2003'te savaşın sona erdiğini açıklamasının ardından hayatını kaybetti. İşgal boyunca yaralanan askerlerin sayısı da 29 bini aştı.

23 Mart 2008 günü Bağdat'ın güneyinde devriye gezen bir askeri araç yol kenarına konmuş bombanın patlaması sonucu havaya uçmuş ve dört ABD askeri ölmüş, bir asker de yaralanmıştı. Çeşitli yüzdelerle ABD'nin Irak'taki kayıpları şöyle:

* Ölenlerin yüzde 72'si kara, yüzde 24'ü deniz, yüzde ikisi donanma, yüzde biri ise hava kuvvetlerinden oluşuyor.

* Ölenlerin yüzde 83'ü aktif görevdeyken, yüzde 10'u yedek kuvvet

* Savaşın başından beri en çok ölümün olduğu aylar: Kasım 2004: 137, Nisan 2004: 135, Mayıs 2007: 126, Aralık 2006: 112, Ocak 2005: 107

* Savaşın başından beri en çok ölümün olduğu şehirler: Bağdat: 1107, Anbar: 1099, Selahaddin: 512, Ninova: 220, Diyala: 135

* Bombalı araçla ölenlerin yüzdesi: 2007'de yüzde 44, 2008'de yüzde 55

* Hastalıktan ölenlerin sayısı: 66

* Ölen rütbeli subayların yüzdesi: 9

* 45 yaşından büyük olanların sayısı: 83

* 18 yaşında olanların sayısı: 33

* Ölen kadınların sayısı: 98 (yüzde ikisi)

* Etnik kökenine göre yüzdeler: Beyaz: yüzde 75, Latin Amerika kökenli: yüzde 11, Siyah: yüzde 9; Asya kökenli: yüzde 2, Kızılderili veya Alaska yerlisi: yüzde 1, Hawaii veya Pasifik adaları yerlisi: yüzde 1...

Durumun rakamlarla özeti şu: 1.5 milyon Iraklı yaşamını yitirdi. Birinci Körfez Savaşı ve savaşa dayalı nedenlerle ölüm dikkate alındığında rakam iki katına ulaşıyor... 2.5 milyon Iraklı göçmen durumunda, evinden edildi... Her 3 Iraklıdan biri savaşta en az bir yakınını yitirdi...

4 Ergin Yıldızoğlu, "5 Yıl Sonra Irak", Cumhuriyet, 26 Mart 2008, s. 4.

İşgalin beşinci yılında 3 milyon Iraklı yaralandı. 4 milyon Iraklı başka ülkelere sığındı. İşgalin gerekçesi olarak gösterilen kitle imha silahları bulunamadı. Dahası Irak'ta bu türden silahların bulunmadığını ABD Savunma Bakanlığı Pentagon raporu yazdı. Pentagon, Saddam Hüseyin'le Usame bin Ladin arasında herhangi bir ilişki bulunmadığını da açıkladı...

Irak'ta profesyonel olarak iş sahibi olanların yüzde 40'ı, doktorların yüzde 35'i 2003'ten sonra ülkeyi terk etti. Toplam nüfusun sadece yüzde 32'si içme suyuna ulaşabiliyor ve kanalizasyonları çalışan yerlerde yaşayanların oranı sadece yüzde 19...

İşgalin beşinci yılında ortaya çıkan tablo, 20 Mart 2003'ten önce ABD'nin Irak'ı işgal etmek için kullandığı gerekçelerin boşa çıktığını gösterdi. BM Mülteciler Yüksek Komiserliği'nin raporlarına göre 2007'de iltica başvurusunda bulunan Iraklıların sayısı, 2007 yılına göre iki kat arttı. 2007 yılında 45 binden fazla Iraklı sanayileşmiş ülkelere iltica başvurusunda bulundu.

Ülke içindeki mülteci sayısı 2.5 milyona ulaştı. Countercurrent Stratejik Araştırmalar Merkezi'nin hazırladığı rapora göre işgalin başından bu yana Irak'ta yaşamını yitiren sivil sayısı 1.7 milyona yaklaştı. BM ve Dünya Sağlık Örgütü'nün verileriyle hazırlanan raporda, ilk Körfez harekâtıyla birlikte ABD'nin Irak'taki operasyonlarının yerel halktan toplam 3.9 milyon kişinin ölümüne neden olduğu bilgisi yer aldı.

Uluslararası Stratejik Araştırmalar Merkezi, Irak'ta saldırıların 2007 yılı içinde azaldığını ancak 2006 yılı düzeyinden daha geriye düşmediği tespitini yaptı. ABD'nin büyük beton duvarlarla böldüğü başkent Bağdat'ta belirli düzeyde güvenlik oluşturuldu. Ancak kent büyük oranda Şii ve Sünni bölgelerine ayrıldı.

2007 yılı Ekim ayında yayımlanan bir rapora göre ABD Irak'taki savaşa o tarihe kadar 368 milyar dolar harcadı...

Ortadoğu uzmanı Robert Fisk, Irak dahil Müslüman topraklarda bulunan işgal güçlerinin sayısının Haçlı Seferleri'nden onlarca kat fazla olduğuna dikkat çekiyor.

Resmi olarak 89 bin Iraklı'nın öldüğü açıklansa da sivil kayıpların 1.7 milyonu bulduğu öne sürülüyor.

Tarihteki "Moğol istilası" bile herhâlde bu ölçüde kıyıma yol açmamıştır...

Tablo bu; ve bu tabloda Irak Devlet Başkanı Celal Talabani, "Acımasız zelim rejim düştü. Saddam döneminin işkence ve zulmü bitti. Ama şiddet ve terörizm var, rüşvet tehlikeli bir illete dönüştü," dediği işgalin beşinci yıldönümünde Irak'ta umutsuzluk dizboyu...

Bağdatlı sigara satıcısı Ebu Faris el Daracı'nın kanaati şöyle: "Zafer falan yok. Amerikalılar asla bilmediğimiz terörizmi ve sokak ortasında cinayet gibi şeyleri getirdi. Bush zaferden dem vuruyor ama yapabildiği tek şey yıkım. ABD kontrolü ele geçirerek kendi amacına ulaştı. Sadece kendi çıkarlarını garantiledi. Karar mekanizması onların elinde, Irak hükümeti egemen değil."

Bilad el Yevm gazetesinin yayın yönetmeni Tarık el Mamuri, Saddam'ın düşüşünü alkışlasa da umutsuz: "Seçimler, yeni anayasa ve hür basınla güya demokrasiye geçildi. Oysa demokrasi falan yok, çünkü demokrasinin serpilip gelişeceği ortam yaratılmadı. Ülke zayıf, kendi güvenliğini sağlayamıyor. Iraklılar militanların ülkesinden kurtulmalı, partilere değil ulusa bağlı ordu kurmalı, terörizmi besleyen yozlaşma ve rüşvetle savaşmalı." Bağdatlı öğretmen Nesrin Muhammed ise işgalin kargaşadan başka birşey getirmediğine inananlardan...⁵

Varılan koordinatlarda Hüseyin Baş, "Irak halkı, insanlık dışı yüz kızartıcı bir şovla yaşamına son verilen Saddam'ı arar durumdadır," diyerken; biz de ekleyelim: Yaşananların sömürgeci yıkımla doğrudan ilgili ekonomi-politik nedenleri var!

FİİLİ SÖMÜRGEÇİLİĞİN İMPARATORCA "HUKUKİ"LEŞTİRİLMESİ!

İngiltere tahtının 4. sıradaki veliahtı York Dükü Prens Andrew'in, International Herald Tribune gazetesine açıklamalarında, "ABD, İngiltere'nin sömürge tarihinden ders almalıydı" diyerek, Irak savaşında yaşanan sorunlarla ilgili olarak "eleştirdiği" ABD, sömürgeci bir imparatorluktur ve bu asli özelliğiyle ne kadar "demokrat" olabilir ise, o kadar da "demokrat"tır!

Bu "demokrat"lık, Matthew Rothschild'in kaleminden ise açık açık şunu itiraf etmektedir: "Irak'ta petrol ve imparatorluk için öylesine çok insan öldü ki, daha fazla Iraklının ölmesini önlemek için ülkeden çekilmememiz gerektiği savının meşruiyeti yok!"⁶

Evet, sömürgeci ABD İmparatorluğu'nun Irak işgaline ilişkin tutumu tam da böyle özetlenebilir!

Özetle Washington yönetimi ile Irak hükümetinin, Kuvvetler Statüsü Anlaşması'nı (Status of Forces Agreement-SOFA) imzalanması durumunda, ABD'nin Irak'ta kalıcı üsler kurmaya gereksinimi kalmayacak. Taslak metninde, işgal sonrası SOFA çerçevesinde Irak'ta kalacak ABD askerleri için süre ve sayı sınırlamasının bulunmadığı ortaya çıktı. Bu durum, Irak'taki fiili ABD işgalinin, Washington yönetimi istediği sürece devam edeceğini gösteriyor.

Bu da Irak'ın fiili sömürgeçiliğini, hukuki zemine taşımaktan başka hiçbir anlam taşımıyor! Kaldı 17 Iraklı'yı öldürmekle suçlanan Blackwater'ın kontratının ABD tarafından yenilenmesi, Irak'ın bir Amerikan sömürgesi olduğunun açık kanıtıdır...

5 "Irak'ta Zafer Değil Dizboyu Umutsuzluk", Radikal, 21 Mart 2008, s. 9.

6 Matthew Rothschild, "Saddam'ın Canı Savaşta Ölen Kimseden Daha Değerli Değildi...", The Progressive Dergisi, 24 Mart 2008.

Ahmed Amrabi'nin ifade ettiği üzere, "Amerikalı askerler ülkenin dört yanında özgürce hareket ediyor. Evlere baskın düzenliyor veya havadan bombalayıp kadınlarla çocukları kapsayan katliamlar yapıyorlar. Hâl böyleyken Amerikan şirketleri, Irak'ın ulusal petrol sanayisini kontrol altına almayı sürdürüyor ve petrol ürünlerinin aidatları hususunda hükümetin hiçbir varlığı yokmuş gibi davranıyorlar. Bu duruma emperyalist yapı veya hâl demeyeceksek ne diyeceğiz?"⁷

Blackwater ile ilgi somuttan söz ediyorduk değil mi? Devam edelim...

Irak hükümeti, ülkede sivillerin ölümüne yol açması nedeniyle eleştirilere hedef olan ABD'nin özel güvenlik şirketi Blackwater'la yapılan sözleşmesini bir yıl uzatılmasına tepki gösterdi. Irak Başbakanı Nuri el Maliki, sözleşmenin uzatılmasını kınayarak "İraklılara katliam yaptılar ve şimdiye kadar bu mesele çözüme kavuşturulmadı. Hukuki işlem yapılmadı, tazminat ödenmedi" dedi. El Maliki, CNN'e yaptığı açıklamada, "Bu karar Irak hükümetinin onayı olmadan alınmıştır" diye konuştu.

Evet, evet sömürgeci ABD İmparatorluğu'nun "BOP" hamlesiyle bağıntılı olarak Irak'ta sahnelendiği neo-liberal yıkımın ölçęđi Ortadoğu'dur.

Tıpkı Ahmed Amrabi'nin izah ettiği gibi, "ABD George W. Bush'un umduğu gibi Irak'ta nihai, kapsamlı ve hızlı bir zafer elde edebilseydi, bir sonraki Amerikan hedefi Suriye ve sonrasında da İran olacaktı. Bu aslında, ABD yönetiminin ve başkanının yürütme aracı ve vitrin olarak edindiği Siyonist-Evanjelist (kendilerini böyle isimlendiriyorlar) cemaatle koalisyon içindeki Amerikan-Siyonist hareketinin öncüsü yeni muhafazakârlar çetesinin planıydı. Şu ana dek netleştirdiği üzere bu plan, 'yeni Amerikan yüzyılı' stratejisine dayanıyor.

Irak işgalinin beşinci yılına girmesiyle birlikte, Bush yönetiminin savaş kararı alırken dayandığı gerekçelerin düşüşünü gözler önüne serip soruyoruz: Acaba yeni muhafazakârlar bu gerekçelerin geçersizliğini önceden bilmiyor muydu? Biliyorlardı. Bir sonraki soruysa şu: Irak savaşının ve işgalinin açıklanmayan gerçek hedefleri nedir?

İki hedef var. İlki, Suudi petrol rezervlerinden sonra dünyada ikinci sırayı alan Irak petrol rezervlerinin istila edilmesi. İkinci hedefse, Arap-İsrail çekişme denkleminde Irak faktörünün çıkarılması.

Büyük stratejiye göre bu iki hedefin gerçekleşmesi, Suriye ve İran'a, İsrail'in de askeri katılımıyla birlikte arka arkaya iki savaş açılmasına zemin hazırlayacak. Bu durum da, Hamas ve Hizbullah'ın ortadan kaldırılması sonrası -uzun va-

7 Ahmed Amrabi, "Irak'ta Tek Egemen ABD", Beyan, 11 Nisan 2008.

dede- 'büyük İsrail' başlığı altında, Nil'den Fırat'a İsrail yayılmacılığına zemin hazırlayacak. Fakat yeni muhafazakârların görünürde Amerikan, içerik itibariyle Siyonist emperyalizm dayatma amaçlı stratejisinin araçları sadece askeri savaşlarla sınırlı değil. Zira ekonomik ve kültürel araçlar da var."⁸

Bu kapsamda denilebilir ki, "BOP", ABD İmparatorluğunun Irak'tan tüm Ortadoğu'ya uzanan kapsamlı bir özelleştirme harekâtıdır...

YAĞMA!

Bir özelleştirme harekâtı kapsamında Irak, yağmalanıyor!

Sadece (ABD tekelinde) ekonomik olarak değil, tarih ve kültür de yağmalanmakta, özelleştirilip, pazarlanmaktadır...

Irak işgalinin yol açtığı Bağdat kültür talanının 5. yıldönümü. 2003 yılı Nisan ayında, Bağdat'ın düşmesinden -bu nasıl bir düşüştür ki hâlâ durmadı- kısa bir süre sonra başlayan talan, yağma ve kundaklama olayları kısa sürede ülkenin belleğini, tarihini muhafaza eden kurumlara sıçradı. 7 Nisan Pazartesi ile başlayan hafta Bağdat Arkeoloji Müzesi, Modern Sanatlar Müzesi, Musul Arkeoloji Müzesi, Milli Kütüphane, Vakıf elyazmaları kütüphanesi, arşivler ve Bağdat'taki üniversiteler yağmalandı ve bazıları yakıldı.

Yakın tarihin bu büyük kültür soykırımını göz göre göre geldi ve televizyon kameralarının önünde yaşandı. Özellikle, Bağdat Müzesi'nin talanı medyada büyük yankı buldu ve bu tuhaf savaşın en unutulmayacak bölümlerinden birini oluşturdu. Suçlamalarla, savunmaların, doğru ile yanlışın birbirine karıştığı o günlerde ABD Savunma Bakanı Donald Rumsfeld'den Dışişleri Bakanı Colin Powell'a kadar, Bağdat Müzesi yağması ile ilgili açıklama yapmayan merci kalmadı ama gerçek şuydu: Aylar öncesinden beri yapılan uyarı, ikaz ve bilgilendirmelere rağmen Bağdat Arkeoloji Müzesi'ni korumak için hiçbir askeri tedbir alınmamıştı!

Savaşın başından bugüne ülke genelinde, müzelerden 170 bin eserin çalındığı tahmin edilen Irak'ta, kültür yağması, ABD birliklerinin ülkeye girmesinden 24 saat sonra sistematik biçimde başladı ve tıkr tıkr işledi. Dünyanın dört bir yanında Irak eserleri satılıyor, koleksiyonlar Mezopotamya'nın hazineleri ile dolup taşıyor.

YOLSUZLUK!

Irak'ın neo-liberal özelleştirme harekâtıyla yağmalanmasının bir diğer yanı da yolsuzluktur!

8 Ahmed Amrabi, "ABD Irak'ı Geçebilseydi...", Beyan, 25 Mart 2008.

Eduardo Galeano'nun, "Dünya Bankası'nın serbest pazar mutluluk hapını yutan yoksul ülkeler daha da yoksullaştı,"⁹ diye betimlediği "ilişkiler ağı"na ilişkin birkaç somut örneğe müracaat edersek: Washington yönetiminin Irak petrol yasasının çıkması için, yasaya olumlu oy veren her milletvekiline 5 milyon dolar rüşvet önerdi.

Bahreyn'de yayımlanan Ahbaru'l-Halic'in haberine göre, adının açıklanmasını istemeyen Iraklı bir milletvekili, Amerikan petrol şirketlerinin Iraklı vekillerle çok gizli pazarlıklar yaptığını, yasa lehine oy kullanmaları için her birine 5 milyon dolar rüşvet önerdiğini anlattı. Yasanın geçmesine 275 vekilden 138'inin oyu yetecek. 60'a yakın Kürt vekilin oyları zaten çantada keklik. Dağıtılması gereken rüşvetin 150 milyon doları geçeceği hesaplanıyor. Ama yasanın Amerikan şirketlerine getireceği ayrıcalıklar düşünüldüğünde, bu kadar masrafın devde kulak kalacağı belirtildi...

Bir örnek daha: ABD'nin direnişçilere karşı aşiret liderlerini örgütleme çabasının en çarpıcı örneği Kerkük'ün komşusu Mülteka'da yaşanıyor. Mart 2003'teki ABD işgaline dek domates kralı olan Şeyh Ebu Seyf el Cubburi şimdi 885 adamıyla hem boru hattının hem Amerikalıların güvenliğini sağlayıp para basıyor.

Tarzıyla Mülteka'da "kanun benim" diyen Cubburi, Hollywood dizisinin oynadığı dev TV ekranının karşısına kurulmuş gururla Irak'ı işgal ettiklerinde Amerikalılarla ilk işbirliği yapan kişi olduğunu söylüyor. İlk etapta 50 kişilik tim oluşturduğunu belirten Cubburi, Amerikalıları hemen silah ve para teminine ikna edememiş: "Amerikalılar yardım etmeyince, biz de bölgeye gelen arabalara vergi kesmeye başlayarak fon bulmak zorunda kaldık. Amerikalılarla 200 adam tutmak için ilk anlaşmayı geçen yaz yaptım."

Şimdi emrindeki adam sayısı 885. Adamları durdurdukları araçlardan günde 250-350 dolar kazanıyor. Cubburi'nin bu işten ne kadar kazandığı, Amerikalılardan ne kadar para aldığı meçhul. "Güvenlik mükemmel, insanlara iş imkânı yaratılıyor, teröristlerden de kurtuluyoruz" diyen Cubburi'nin liderlerinden olduğu Uyanış Cephesi, Kerkük bölgesinde 7 bin adamıyla direnişle savaşıyor...¹⁰

KISA BİR NOT: DİNSEL GERİCİLİK

Hazreti Muhammed'in, "Din nasihattir," dediği olgu Irak'ın bugününde, boyu boyunca siyasettir; hem de tıpkı Ahmet Arslan'ın, "Ortadoğu'da birinci aktör

9 Eduardo Galeano, "Sekizinci Emir: Yalanlar", Pagina, 12-27 Mart 2008.

10 "Kerkük Petrolü Kabzımla Emanet", Radikal, 9 Nisan 2008, s. 9.

'din' değil, 'siyaset'tir. Din, siyasete yardımcıdır. Bu coğrafyada din, iktidar sahibinin ideolojisini sağlar," diye ifade ettiği kapsamda...

Şurası net bir biçimde görülmelidir ki, ABD işgaline karşı yürütülen direniş aynı zamanda dinsel muhafazakârlığın da tabanını genişletmektedir...

Bu konuda Musul'da "Cinselliği çağrıştırdığı için" salatalık ve domateslerin yan yana dizilmesini ölüm nedeni sayan El Kaide'nin koyduğu akıl almaz yasaklardan; Iraklı kadınların töre ve din adına katledilmesinin ve binlercesinin linç, dayak ve tecavüz mağduru olmasına ya da şeriat kurallarını kabul eden yeni anayasa, kanunlar, örf ve âdetler kadınlara yönelik baskıların önünü açtığına ilişkin binlerce örnekten söz edebiliriz...

ETNİK SORU(N)LAR

Dinsel muhafazakârlığın tabanının genişlemesi olumsuzluğu yanında Irak'ta, ABD'nin kaşındığı etnik soru(n)lar da bir diğer zaaflı kaynağıdır...

The Daily Star'ın saptadığı gibi, "Irak'taki durumun sorumlusu İngiltere ve ABD ama çıkmazı artık Iraklılar çözmek durumunda. Mezhep siyaseti ülkeyi bölünmeye sürüklüyor."¹¹

Gerçek bu; bunun görülmesi, kavranması gerek!

Buna eklenmesi gereken bir diğer unsura da Hayrullah Hayrullah dikkat çekiyor: "Irak'taki şiddete bakıp ABD'nin başarısız olduğunu düşünenler yanılıyor. Irak ordusunu terhis eden ve görünürde büyük 'cehale'le hareket eden Amerikan işgalinin asıl amacı, ülkeyi etnik, mezhepsel ve dinsel açıdan bölmektir,"¹² ve bölüyor da...

Örneğin Irak Dışişleri Bakanı Hoşyar Zebari, AP'ye verdiği demeçte, ABD öncülüğündeki işgalin başlamasından bu yana geçen beş yıl içinde Irak toplumunda bölünmenin iyice derinleştiğini söylerken; Kuzey Irak Kürt yönetiminin Kerkük gibi topraklarına katmak istediği petrol kenti Musul'da tam bir paylaşım savaşı yaşıyor.

KOÇ BAŞI: "KUZEY IRAK"

Bu güzergâhta koç başı işlevini üstelen "Kuzey Irak"taki, Barzani'li, Talabani'li "realite" dir!

11 "Irak Parçalanma Yolunda", The Daily Star, 9 Şubat 2008.

12 Hayrullah Hayrullah, "Irak İşgali, Baştan Beri Ülkeyi Bölmeyi Amaçlıyordu", Müstakbel, 24 Mart 2008.

Evet "Kuzey Irak" realitesi, Irak'ta ABD'nin "koç başı"dır; ve "gerekçe"si ne olursa olsun, her türlü niyetten bağımsızca, somut bir durumdur bu!

"Nasıl" mı? Şöyle...

Washington'daki temaslarını sürdüren Kuzey Irak Bölgesel Kürt Yönetimi Başbakanı Neçirvan Barzani, ABD Başkanı George Bush ve Başkan Yardımcısı Dick Cheney ile görüşürken, Irak'taki Saddam Hüseyin rejiminin devrilmesi nedeniyle teşekkür etti. Görüşmelerin ardından yaptığı açıklamada, "ABD ile ilişkimiz hiç bu kadar iyi olmamıştı" dedi.¹³

Yine ABD Savunma Bakanı Gates'ın, "Irak Petrol Yasası'nı çıkartın" dediği Neçirvan Barzani'nin, The Wall Street Journal'daki makalesinde şunlar denilmektedir:

"Sınırları dahilinde ve komşularıyla barış içindeki federal ve demokratik Irak hedefine bağlı olan Iraklı Kürtler, tüm ülkeye model sunuyor. Kürt yönetiminin Türkiye'yle ilişkilerinde de tarihi bir adım atılmış durumda.

ABD'ye minnettarız.

Amerikalılar ABD'nin Irak'taki rolünün geleceğini tartışırken, Amerika'nın misyonunun bizim bölgemizin istikrar ve güvenliği açısından hayati öneminin devam ettiğini söylememe izin verin. ABD güçlerinin aceleyle çekilmesi felaket olacaktır. Güçlerin dağıtımının bir parçası mahiyetinde, Kürdistan Bölgesi'nde bir ABD varlığını büyük memnuniyetle karşılıyoruz.

Irak'ın Kürt halkı Saddam döneminde acı çekti. Ve ülkemizi kurtarmak için Amerikalıların yanı başında savaştık ve öldük. Kürtlerin Amerikalıların Irak'taki fedakârlıkları nedeniyle duyduğu minnet hiçbir şüpheye yer bırakmayacak kadar derin. Irak'ta ölen veya yaralanan Amerikalılar, Irak Kürtleri ve benim için kahramandır. Bizim için yaptıklarınızı asla unutmayacağız..."¹⁴

"Kuzey Irak"ın, ABD işgalcileriyle ilişkisi "net" ve "tanımlı"dır!

ABD Kongresi'ne 8 Nisan 2008 günü ifade veren Bağdat Büyükelçisi Ryan Crocker, "Türkiye'nin sınır ötesi operasyonu Kürtlere Iraklı kimliğinin parçası olmanın değerini gösterdi," derken; T."C" ile "Kuzey Irak"ın -ABD eliyle- "barıştırılması" girişimi de söz konusudur...

Bu bağlamda Paul D. Eaton, " "ABD Irak'ta Dayton'a benzer bir anlaşmaya varmalı. Bütün taraflarla temas kurulmalı ve işe Kuzey Irak'tan başlanmalı. Türki-

13 "Neçirvan Barzani Bush ile Görüşü", Cumhuriyet, 25 Mayıs 2008, s. 13.

14 Neçirvan Barzani, "Kürtler Federal Yapıya Bağlı", The Wall Street Journal, 20 Mayıs 2008.

ye'yle Kürt liderleri masaya oturtmak gerek";¹⁵ Muhammed Nureddin, "Türkiye'nin Bağdat'a gönderdiği heyet kanalıyla Neçirvan Barzani'yle diyalog kurması, Kürt yönetiminin tanınmasına yönelik ilk adımdı,"¹⁶ derlerken; "Sınır ötesi harekât öncesi verdiği demeçlerle Türkiye'nin tepkisini çeken Kuzey Irak Bölgesel Kürt Yönetimi Başkanı Mesut Barzani, ılımlı mesajlarına devam ediyor. Barzani, 'Kürtler ve komşu ülkeler için genel olarak savaş dönemi kalmadı' dedi."

Dışişleri Bakanı Ali Babacan da, Fortune dergisine verdiği demeçte, Türkiye'nin Kuzey Irak'taki bölgesel yönetimle farklı bir ilişkiye girebilmesi için, bölgesel yönetimin PKK ile ilgili tutumunda sadece "söylem değil, eylemle de" kendisini göstermesi gerektiğini belirtti.

Irak'ın kuzeyindeki yönetimin operasyonlardan sonra verdiği mesajlarda ciddi bir farklılaşma olduğunun altını çizerek, "Bölgesel yönetim PKK'yla kendisi arasındaki mesafeyi koymayı becerip, PKK'nın ortadan kalkması gereken bir unsur olduğu kanaatine ulaşır ve biz de bunu fiiliyatta görürsek, kuşkusuz ilişkilerimizin şekli mutlaka değişecektir" derken; bölgesel yönetim yetkilisi Neçirvan Barzani'den gelen açıklamalara dikkat çekip, "Onlarda da gerçeklerle yüz yüze gelme durumu var," dedi.

"Kuzey Irak"ın ABD patentli politikaları açısından ortada bir satış olduğu en yorumsuzundan orta yeredir...

Ve bu "ulusallığı"ndan vazgeçmiş bir neo-liberal işbirlikçilik modelidir...

İşte buna ilişkin örnekler: Ortadoğu'daki petrol zenginlerinin 24. sırasında 3 milyar dolar servetle Kürt kökenli Schwan Al Mulla var. Al Mulla'nın 2003'te kurduğu ICCB Group Irak'ın en büyük özel inşaat şirketi. İşlerini petrol, gaz, elektrik üretimi, taşımacılık ve demiryolu gibi alanlarda da genişletiyor. Bağdat merkezli ICCB Group, Irak'taki yedi ofisin yanı sıra Amman ve Cenevre'de de ofislere sahip. Al Mulla'nın Erbil'de de gayrimenkul işleri var. Saddam rejiminden sonra Irak'ta yeniden inşa işleri yapan Al Mulla, Mısırlı telekomünikasyon şirketi Orascom Telecom'un hisselerinin önemli bir bölümüne sahip...¹⁷

Ayrıca "Petrol gelirleriyle 'altın çağını' yakalayan Kuzey Irak'taki Kürtler, lüks hayata alışıp ayak işlerini yabancı işçilere havale eder hâle geldi. 2003'ten beri gelirleri yedi misli artan Kürtler, artık düşük ücretli sıradan işlere tenezzül etmiyor.

15 Paul D. Eaton, "Ankara'yla Iraklı Kürtleri Aynı Masaya Oturtmalıyız", The New York Times, 4 Mayıs 2008.

16 Muhammed Nureddin, "Kuzey Irak Zimnen Tanındı", Sefir, 5 Mayıs 2008.

17 Pelin Cengiz, "Petrol Oldukça Kazanacaklar", Taraf, 3 Aralık 2007, s. 6.

'Potansiyel direnişçi' diye Irak'ın Arap nüfusuna kuzeye geçmeyi haram eden Kürtler, Etiyopya, Endonezya, Filipinler, Bangladeş ve Somali gibi ülkelerden getirilen işçileri tercih ediyor. Üstelik bu işçileri köle fiyatına çalıştırmak daha kolay.

İşçilerin tamamı aracı kurumlar tarafından aldatılmış. Dil bilmedikleri için kimseyle konuşamayan, bazıları nerede olduğundan bihaber, bazıları 'Kürdistan Yunanistan'ın komşusu' denilerek getirilmiş işçiler, Dubai yerine kendini Süleymaniye'de bulmuş. Hizmetçilik yapan Endonezyalı Eva Enju, Türkiye'ye getirildiğini sanıyormuş.

Hepsi iş bulma acentelerinin istediği yerde ve biçtiği fiyatla çalışmak zorunda, çünkü pasaportlarına el konulmuş. Dönmek için pasaport isteyeneye 2 bin dolar ödeme şartı konuluyor. Araçların parasını ödemek için yüksek faizle borçlanmışlar. Aldıkları para, aylık faize ancak yetiyor. Sokakları temizleyen 150 Bangladeşlinin çoğunu Travel Mix acentesi getirmiş. "Lokantada çalışıp ayda 300 dolar kazanacağımı söylediler" diyen Tufazil Hussan, acentenin komisyonunu ödemek için aylık 150 dolar faizle 3 bin dolar borç almış. Şimdi haftada yedi gün sokak süpürüp 155 dolara talim ediyor. Hussan'ın şefi Bangladeşli Abdül Kadir ayda 185 dolar alıyor. O da, Travel Mix'in payı için 4 bin dolar borçlanmış.

Süleymaniye'nin temizlik işleri sorumlusu Razgar Ahmed Hüseyin, işçi başına 325 dolar alan yerli acente Lion Gate'i suçlayıp "Bu adil değil. Bangladeşli grup Türkiye'ye kaçmaya çalıştı. İhtiyacı kadar öderseniz, kaçmazlar. Yiyecekleri az, sokaklarda dileniyorlardı" diyor. Kürt hükümeti, işçi koşullarını denetleyecek kurum olmadığını kabul ediyor. Bir başka sorun ise özellikle kadınların cinsel ilişkiye zorlanması. Aracı bir kadın, bazı işverenlerin özellikle Etiyopyalı kadınları yüksek para teklifiyle yanlarına almak istediğini söylüyor."¹⁸

Bunlar için "ekonomik" yanı, siyasete gelince, o da karşımıza baskı olarak çıkmaktadır...

Örneğin Fehmi Huveydi'ye göre, "Iraklı Kürtler, ABD'den güç alarak Kerkük'ün statüsü için referandum yapılmasına dair bir maddeyi anayasaya koyduğundan beri, aslen Türkmen kenti olan Kerkük üzerinde bir nüfus değişimi projesi uygulanıyor. Dışarıdan Kürtler getirilirken, Arap ve Türkmenler baskı altında..."¹⁹

Bunun yanında "Kuzey Irak'taki Kürt meclisi, medyanın sıkı denetim altına alınmasını öngören yasa tasarısını kabul etti. Gazeteciler için idam cezası da istenebilecek."²⁰

18 "Kuzey Irak'ta Yabancı İşçilere Köle Muamelesi", Radikal, 30 Aralık 2007, s. 13.

19 Fehmi Huveydi, "Kerkük Konusu Bilmeceye Dönüştü", Şark ül Evsat, 19 Mart 2008.

20 "Barzani Muhafif Medyayı Susturuyor", Milliyet, 16 Aralık 2007, s. 12.

“Kuzey Irak Kürt yönetimi, muhalif gazetecilerin tepesinde Demokles’in kılıcı gibi sallanacak bir yasayla medyayı kısıpaca alıyor. Kürt meclisi ‘terörü teşvik, güvenliği bozma, korku salma’ gibi muğlak suçlamalarla gazetecilerin dava edilebileceği yeni basın yasasını çıkardı. 111 üyeli mecliste 57 vekilin katıldığı oturumda, 11 çekimsiz ve yedi aleyhte oya karşı 39 oyla kabul edildi.

AP’ye göre, yasayı ihlâl eden gazeteciler, antiterör mahkemelerinde idam cezasına varan ceza talepleriyle yargılanabilecek. Gazeteler de altı aylığına kapatılabilecek ya da 8 bin 200 dolara dek para cezasına çarptırılabilir. Kurd-media.com, genel yayın yönetmeni olabilmek için Kürdistan Gazeteciler Sendikası’na üyelik şartı da getirildiğini yazdı.”²¹

Bu noktada “Kuzey Irak” siyaset(sizliğ)ini, ABD ile ilişkilerinde Pittacus’un, “Evcil hayvanların en vahşisi dalkavuklardır”; Epiktetos’un da, “Sana senden gelmemiş olan özelliklerle asla övünme” uyarılarına, tarihi de anımsayarak, mutlaka kafa yormalıdırlar...

Şİİ SORUNU ve MUKTEDA EL SADR MUHALEFETİ

Irak’taki soru(n)lardan bir diğeri de, Şiiler ve Mukteda el Sadr’ın Mehdi Ordusu’nda somutlanan muhalefettir...

Hicran Kazancı’nın ifadesiyle, “Muktada Sadr, Irak’ta işgale ve ABD güçlerine başından beri direndi. Önce barışçı protestolarda bulunan Sadr grubu, daha sonra Mehdi Ordusu ile silahlandı. Irak hükümetini ve ABD’yi rahatsız eden Sadr Grubu’nun silahsızlandırılması için düzenlenen operasyonlar sonuç vermedi...”

Sadr ile Irak yönetiminin çelişkileri giderek yoğunlaşırken, Irak Başbakanı Nuri el Maliki, Sadr’ı, milis güçlerini dağıtmaması hâlinde siyaset yasağı uygulamakla tehdit etti. CNN’e konuşan El Maliki, El Sadr’a bağlı Mehdi Ordusu tamamen silah bırakmazsa, radikal din adamının yandaşlarının sonbahardaki yerel seçimlerde aday olamayacağını belirtti.

El Maliki, bu kararın, Irak Devlet Başkanı Celal Talabani ve iki yardımcısı, kendisi ve siyasi parti liderleri tarafından alındığını kaydetti. El Maliki’nin danışmanlarından Şii siyasetçi Sadık el Rikabi de Yeni seçim yasası, silahlı veya milis gücüne sahip partilerin seçimlere girmesini engelleyecek” dedi.

Sadr’ı Mehdi Ordusu’nu dağıtmazsa siyasi yasakla tehdit etmesi, ABD-İrak güçlerinin operasyonlarla Bağdat’ın Sadr semti ile Basra’yı kan gölüne çevirmesi ve Sadr semtinin duvarla bölünmesine başlanması, bardağı taşırdı. Sadr, ‘kurtuluşa kadar sürecek açık savaş başlatma’ tehdidi savurdu. 2.5 milyon Şii’nin ya-

21 “Kürt Gazeteci Susturulacak”, Radikal, 16 Aralık 2007, s. 11.

şadığı Sadr semtinde minarelerden Sadr'ın mesajı okunup "İşgalciyi yenin. ABD bizi bölmek için uğraşiyor" telkinlerinde bulundu.

Sadr'a bağlı Mehdi Ordusu milisleriyle hükümet güçleri arasındaki çatışmalar adeta iç savaşa dönüştü. İşgal karşıtı söylemiyle öne çıkan El Sadr, 2007 Ağustos'unda 6 aylık ateşkes ilan etmiş ve ateşkesin süresini uzatmıştı. Ancak ateşkes kararını benimsemeyen bazı gruplar Sadr hareketinden ayrı hareket etmeye başlamıştı. Amerikan ordusunun başlattığı tutuklama kampanyası üzerine Sadr, taraftarlarına "kendilerini savunma" emri vermişti.

Özetle soru(n), ABD için yerli yerinde ve büyüyerek duruyor...

İŞGALİN GELECEK(SİZLİĞİ) ve OLASILIKLAR

ABD İmparatorluğu'nun Irak'taki işgalinin gelecek(sizliği), soru işaretleriyle doludur...

Öncelikle "Irak savaşının Amerikan tarihinin en büyük başarısızlıklarından biri olduğunda hemen herkes birleşiyor. Bazıları savaşa giden yolda söylenen yanlışları ve uygulanan manipölasyonları bunun kanıtı olarak gösteriyor, ülkenin prestij ve inanırlık kaybını vahim buluyor; bazıları ise somut sonuçlara bakarak konuşmakta...

Bir örnek yetebilir: Başlangıçta Irak savaşının ABD'ye maliyetinin 50 milyar dolar dolayında olacağı öne sürülmüştü. Nobel ödüllü ekonomist Joseph Stiglitz'in tahminine göre fatura 3 trilyon doları bulacak!

Kitleler açısından bakacak olursak: Irak savaşının temel nedeninin ucuz petrol kaynaklarını garanti altına almak olduğuna ima ediliyordu. Oysa tam tersi oldu. Beş yılın ardından, Amerikalılar tarihlerinin en pahalı benzinini kullanıyorlar. Direksiyondaki Amerikalı endişeli...

Stratejik açıdan, savaşın sağladığı olumlu bir sonuç göstermek zor: Irak savaşını bölgede İran'ın yükselmesine zemin sağladı. Bu savaş yüzünden (ya da sayesinde) İran, Ortadoğu'da belki hiçbir zaman olmadığı kadar etkili hâle geldi.

Irak'ta Saddam rejiminin yıkılmasıyla kendisini daha güvencede hissedeceği öne sürülen 'koruma altında'ki İsrail'in ne kadar güvensizleştiğinin kanıtları her gün ortaya dökülüyor.

Irak'a demokrasi gelmesiyle birlikte iskambil kartları gibi yıkılacakları söylenen despotik Arap yönetimleri paçayı kurtarmışa benziyorlar.

Irak halkının verdiği korkunç kayıpları ve çektiği dehşet verici acıları söylemeye bile gerek yok.

Ve ne yazık ki, pek söyleyen de yok!²²

Bu için bir yanı; öteki de şu: ABD'nin Irak işgaline ilişkin öngörülerini tutmadı, varsayımları yanlış çıktı! Ya da "Bush'un 'Irak'ta zafer' ilanının ardından epeyce 'yeni strateji' gündeme geldi. Gelinek noktada stratejik bir başarıdan söz etmek, Irak'ın ABD'nin küresel hedeflerinde başarılı bir aşama olduğunu düşünmek olanaklı değil....

Irak'a yönelik harekâtla politik hedeflere tam olarak ulaşılmadı. Ortadoğu'da nihai hedef olarak kabul edilen İran'ın çevrelenmesi bir yana, 'Şii hilali'nin güçlenmesi sonucu ortaya çıktı. ABD Irak'ı şekillendirmekte zorlanıyor."²³

Bununla paralel olarak Ortadoğu, topyekûn cepheleşmeye zorlanırken; "Afganistan'da başlayan, Irak'la devam eden işgalin Ortadoğu'daki diğer ülkeleri de kapsamı an meselesi. İşgal olmasa bile Pakistan, Filistin, Suriye gibi ülkeler kendine özgü yöntemlerle çözülme sürecine sokuluyor."²⁴

Abdulbari Atwan'ın işaret ettiği gibi, "ABD sayesinde Saddam'dan 'kurtuluş'unun beşinci yıldönümünde, Irak'ta kimse kutlama yapmıyordu. Bugün sokaklarda cenaze konvoyları, cesetler, oğullarını arayan anneler var. Halkın yarısının artırılmış su bulamadığı ülkede, 2003'ten beri 1.5 milyondan fazla Iraklı öldü...

Bush yönetimi Irak'ı ve bütün bölgeyi gümüşten tabakta İran'a teslim ettikten, Tahran'ın güçlenmesini kolaylaştırdıktan, İslâmi aşırılığı artırdıktan, siyasi ve ahlâki konumunu ayaklar altına aldığı ülkesini en nefret edilen ülke hâline getirdikten sonra, Irak'taki savaşın zararlarını düzeltmek için İran'a karşı yeni ve daha tehlikeli bir savaşa hazırlanıyor.

ABD Irak'ta kazanamadı ve Afganistan'da da bir başka yenilgiyle yüz yüze. ABD'nin, İran, Suriye ve bu ikisinin Lübnan ve Filistin'deki müttefiklerine karşı gireceği yeni savaşın sonuçları daha iyi olmayacak kesinlikle..."²⁵

Kolay mı? Maureen Dowd, "General Patraeus'la büyükelçi Crocker'ın Senato'da Irak'a dair verdiği ifade içler acısıydı. Asker takviyesini destekleyen ikili bitkin görünürken, Senatör Bayh Irak planının Dadacı niteliğini özetledi: 'Hedefe ulaşınca ne olduğunu bileceğiz, ama hedefe ne zaman ulaşacağımızı bilmiyo-

22 Haluk Şahin, "Savaşın Beşinci Yılında Bilanço", Radikal, 19 Mart 2008, s. 6.

23 Nejat Eslen, "ABD Stratejileri Irak'ta İflas Etti", Cumhuriyet Strateji, Yıl: 4, No: 196, 31 Mart 2008, s. 12-13.

24 H. Miray Vurmay, "Irak'ta Zehirli Yokoluş", Cumhuriyet Strateji, Yıl: 4, No: 196, 31 Mart 2008, s. 6.

25 Abdulbari Atwan, "Irak Halkı Saddam'ı Mumla Arıyor", Kuds ül Arabi, 9 Nisan 2008.

ruz',²⁶ derken; Ammar Ali Hasan da ekliyor: "ABD'nin Irak savaşının tek somut sonucu İran'ın güçlenmesi. Saddam'ın Irak'ı, hem Arapların hem de ABD'nin de işine gelecek biçimde İran'a karşı bir denge unsuru oluşturuyordu; işgal İslâm Cumhuriyeti'nin Irak'taki nüfuzunu artırdı!"²⁷

Ve nihayet özetle denilebilir ki, "Afganistan ve Irak savaşları ABD kara ordusunu tüketti ve bir başka kriz bölgesine müdahale yeteneğini yok etti. Bu nedenle de ABD'nin Irak stratejisi eski bir Türk şarkısını hatırlatıyor; 'gitmek mi zor, kalmak mı zor?..'

Nitekim, Zbigniew Brzezinski Irak savaşının "ulusal bir trajediye, ekonomik bir yıkıma, bölgesel bir felakete ve uluslararası imajı onarılmaz bir yara alan ABD için küresel bir bumeranga dönüştüğünü" vurguladı ve yeni yönetimin Irak'taki birlikleri çekmesinin şart olduğunu yazdı.

Gelişmeler ve Irak'ın geleceği ile ilgili belirsizlikler sadece Iraklıları değil tüm çevre ülkeleri de yakından ilgilendiriyor.

Çünkü, Irak'a yanlış istihbaratla, yanlış strateji ile ve önyargılarla giren ABD, sadece Irak'ın geleceğini değil, bölgesel tarihi dengeleri de yıktı. (...) Uygulamaya çalışılan Irak senaryosu giderek gerçekleşme gücünü yitiriyor..."²⁸

"SONUÇ": "SON SÖZ SÖYLENMEDİ DAHA"!

Dediklerimizi toparlamak için, sözü öncelikle Iraklı işçi sendikalarının ortak 1 Mayıs 2008 açıklamasına bakalım.

Genişletilmiş Irak'a Komşu Ülkeler toplantısında Irak Başbakanı Maliki, Irak için diplomatik, mali ve askeri destek alamamaktan yakınırken; bakın onlar ne diyorlar:

"Iraklı işçiler olarak haklarımız ihlâl ediliyor; sendika büroları basıldı, liderlerimiz öldürüldü. Baas'ın işçilerin yüzde 80'inin çalıştığı kamu sektöründe sendikaları yasaklayan 1987 tarihli düzenlemesi, işgal yönetimi ve Irak hükümetleri tarafından desteklendiğinden hâlâ yürürlükte...

İstilacılar mezhep çatışmalarını önce körükledi, sonra da bunlardan ve daha önce hiç olmayan terör saldırılarından faydalandı. Sendikalarımızın büroları ba-

26 Maureen Dowd, "Irak'ta Bir Garip Dadaist Amerikalı...", The New York Times, 9 Nisan 2008.

27 Ammar Ali Hasan, "Humeyni ABD Sayesinde Mezarında Daha Rahat Uyuyor", El Hayat, 30 Mart 2008.

28 Nejat Eslen, "Irak'ın Geleceği ve Türkiye", Radikal, 23 Nisan 2008, s. 11.

sıldı. Malları gasp ve yok edildi. Banka hesaplarımız donduruldu. Liderlerimiz dövüldü, tutuklandı, kaçırıldı ve öldürüldü. İşçiler olarak haklarımız sürekli ihlâl edilmekte. Baas Partisi'nin tüm işçilerin yüzde 80'inin çalıştığı kamu sektörü ve kamu şirketlerinde sendikaları yasaklayan 1987 tarihli düzenlemesi, istilanın ardından önce (ABD'nin Irak valisi) Paul Bremer'in işgal yönetimince, ardından da başa gelen tüm Irak yönetimlerince desteklendiğinden hâlâ yürürlükte. Bu durum haklarımıza ve demokratik bir toplumun temel hükümlere karşı bir saldırdır ve diktatörlüğün gölgesinin hâlâ ülkemizi kapladığını hatırlatmaktadır. Ülkemizdeki korkunç şartlara rağmen, hem işgale ve işyerlerindeki ihlâllere karşı, hem de daha iyi muamele ve güvenli koşullar için örgütlenmeyi ve protestolarda bulunmayı sürdürüyoruz.

* Tüm yabancı askerlerin ülkemizden derhâl çekilmesini talep ediyoruz ve uzun dönemli üslerle askeri mevcudiyet için ABD'yle müzakere edilen anlaşmayı reddediyoruz. İşgalin devamı şiddeti azaltmak yerine daha da azdırmakta. Irak tam egemen konumuna geri dönmeli.

* Çalışanların devlet denetiminden bağımsız biçimde örgütlenme, pazarlık yapma ve greve gitme haklarını korumak için Iraklı sendikacılara danışılarak ve ILO ilkeleri gözetilerek hazırlanan anayasanın öngördüğü iş yasasının çıkarılmasını talep ediyoruz.

* IMF, ABD ve Britanya'nın ekonomik işlerimize karışmasına son verilmesini istiyoruz. Irak'ın IMF'yle yaptığı anlaşmalara eklenen ekonomik şartların geri çekilmesini, Irak hükümetinin koridorlarında dolaşan Amerikalı ve Britanyalı ekonomi 'danışmanları'nın geri çağırılmasını, yabancı askerler ülkeyi işgal etmişken hizmetlerimiz ve kaynaklarımız hakkında hiçbir önemli ekonomik kararın alınmayacağına kabul edilmesini talep ediyoruz.

* ABD ve diğerlerinden ülkeyi parçalayacak ve petrolümüzün denetimini Exxon, BP ve Shell gibi şirketlere verecek petrol yasası için lobi yapmayı bırakmalarını istiyoruz. Irak işgal altındayken tüm petrol şirketlerinin uzun dönemli anlaşmalara imza atmasının engellenmesini talep ediyoruz. Irak hükümetinin petrol yasasının mevcut taslağını yırtıp atmasını ve Irak halkıyla yapılacak tam ve samimi istişarelere dayanarak meşru bir petrol politikası geliştirmeye başlamasını istiyoruz. Petrol kaynaklarımızın geliştirilmesi için uzun vadeli bir plan ancak tüm işgal güçleri gittikten sonra kabul edilmeli.

Ülkemizin askeri ve ekonomik işgalini sonlandırmaya yardımcı olmanız için destek ve dayanışmanızı bekliyoruz. İşçi çıkarlarını, kamu hizmetlerini ve kaynak-

larını savunmak için örgütlenme ve greve gitme haklarımızı elde etmekte dayanışmanızı talep ediyoruz. Kamu hizmetlerimiz önceki kuşaklardan kalan ve gelecek nesillere aktarılacak bir mirastır ve özelleştirilmemeleri gerekiyor."²⁹

Bu madalyonun bir yüzü, ötekinde de şu kayıtlı: Dok işçileri 1 Mayıs'ta, Irak savaşını protesto etmek amacıyla bir günlük iş bıraktı. Pasifik kıyısındaki 29 limanda 25 bin Amerikalı dok işçisi greve çıktı. Denizcilik şirketlerinin Irak savaşından kâr ettiğini vurgulayan sendikalar, ülkeleri adına buna tavır aldıklarını duyurdular.

Evet, evet Amerika'da 1 Mayıs göçmen sorunlarına odaklanılan gösteri ve etkinliklerle kutlanırken, Amerikan işçileri ilk kez Irak savaşını protesto etmek ve sona erdirmesi talebiyle grev yaptı. Pasifik kıyısındaki 29 limanda çalışan yaklaşık 25 bin dok işçisi, 1 Mayıs'ta iş bırakarak liman işlerini felce uğrattı.

Uluslararası Liman ve Anbar Sendikası Başkanı Bob McEllrath eylemin amacını, "Askerleri destekliyoruz ve Washington'daki politikacılara Irak'taki savaşı sona erdirmenin zamanı gelmiştir diyoruz. Biz Amerika'ya sadıgız ama savaş askerlerimizi ve ekonomimizi mahvederken sessiz kalmayacağız," diye açıkladı...

Kimileri, "uvriyerizm" mi der bilmiyorum; ama bildiğim işçilerin sesini yükselttiği kesitler, değişime açıktır...

Bu rüzgârlar Kürtleri de etkilemektedir; ve daha da etkileyecektir. Örneğin şimdiden Barzani-Talabani çizgisine itirazlar netleşmektedir; İngiltere'deki Sussex Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler dersi veriyor Kamran Matin'in satırlarındaki üzere:

"Kürt halkının emelleriyle ABD'nin Ortadoğu'daki neo-emperyalist projesi sadece görünürde uyuyor. Arap, İranlı ve Türk solcuların önündeki acil görev, ABD'nin emperyalist projesine karşı çıkan ve özgürleşmeci bir program benimseyen sosyalist Kürtleri desteklemek. (...)

Günümüzde Kürt halkı, özellikle de Irak ve İran'dakiler, kendilerini kritik bir konjonktürde bulmuş durumda. ABD'nin Ortadoğu'daki emperyalist projesi, en azından kısa vadede Kürtlerin ulusal mücadelesiyle uyuşmuş görünüyor ki, bu mücadelenin güçlenmesi ABD'nin 'rejim değişikliği' arzuladığı İran ve Suriye'yi doğrudan tehdit ediyor. Bu devletlerin kendi Kürt vatandaşlarına karşı muamelesinin acımasızlığı göz önüne alındığında, söz konusu mücadeleyi alıp Amerikan projesiyle aynı safa yerleştirmenin cazibesi sadece geleneksel milliyetçi Kürt siyasi partileri arasında değil, sıradan Kürtler arasında da epey güçlü.

29 "Irak Hâlâ Diktatörlüğün Gölgesinde", Z Net, 1 Mayıs 2008.

Bu durum Batı'daki ve bölgedeki laik ve radikal-ilerici güçler için bariz bir siyasi ikilem; Kürt halkının meşru ulusal mücadelesini desteklemek, benimsedikleri daha genel anti-emperyalist stratejiyle gerilim yaratıyor. Ancak bu sadece görünüşte geçerli. Aslında 'Kürt sorunu' hem Batı'nın bölgedeki neo-emperyalist projelerini zayıflatmak hem de Kürtlerin azınlıkta olduğu İran, Irak, Türkiye ve Suriye'deki radikal-laik ve ilerici-özgürleşmeci eğilimleri güçlendirmek için yegâne platform. (...)

Ancak reaksiyoner Kürt milliyetçiliğine ve bölgedeki ABD stratejisine geri adım attırmanın mümkün olduğunu gösteren işaretler var. KYB/KDP hâkimiyetindeki Irak Kürdistanı'nın yanı sıra İran Kürdistanı güçlenen bir sınıf mücadelesine sahne oluyor. Sosyo-ekonomik mevzular öne çıkıp gündeme hâkim oluyor. Halk derinleşen sınıf ayrımları, keyfi yönetim ve geniş yolsuzluk nedeniyle hayal kırıklığı içinde. Kuzey Irak'ta işçilerle öğrencilerin protestoları durumun ciddiyetini gösteriyor. Solun karşısında zorlu bir görev var ama bu durum otoriter Kürt milliyetçiliğine karşı koymak ve ABD'nin Ortadoğu stratejisine darbe indirmek için gerçek bir fırsat da yaratıyor."³⁰

Veriler ortada; Irak değişecektir; Irak'ın "böyle" kalması veya olması mümkün değildir; sürdürülemez olan "nihayete" erecektir! Çünkü "mevcut sürdürülemezdir", sürdürülmeyecektir!

Örneğin ABD'nin Irak'a dayattığı sömürgeleştirme anlaşması bizzat Şii Başbakanı Maliki deşifre edip, "Çıkmaz sokağa girdik. Çünkü egemenliğimizi ihlâl eden, asla kabul edilemez ABD talepleri var," diye feryat ediyor...

Gerçekten de Washington yönetiminin "askerlerin Irak yargısından muaf tutulması", "Irak hava ve deniz sahasının kontrolü" ve "ABD ordusunun Irak topraklarında hareket serbestliği" gibi talepleri nedeniyle Kuvvetlerin Statüsü Anlaşması (SOFA) görüşmelerinde çıkmaz yola girdiklerini belirten El Maliki, "anlaşacaklarını" iddia eden ABD Başkanı Bush'u da yalanlamış oluyor!

Hikâye şu: The Independent muhabiri Patrick Cockburn, ABD ile Irak arasında imzalanması beklenen Kuvvetler Statüsü Anlaşması (SOFA) için Bağdat'ta yürütülen gizli görüşmelerle ilgili iddialarını sürdürdü. Gazetenin 5 Haziran 2008 günü sayısında görüşmelerden sızan bilgileri aktararak, ABD'nin Irak hava sahasının denetimi ile 50 kalıcı askeri üs ve tüm Amerikan askerleri için yasal dokunulmazlık istediğini yazan gazeteci, 6 Haziran 2008 tarihli haberindeyse ABD'lilerin şartlarını kabul ettirebilmek için Irak devletinin New York'taki ABD

30 Kamran Matin, "Kürt-Amerikan Birlikteliğinin Altı Boş", Counterpunch, 23 Mayıs 2008.

Merkez Bankası'nda toplanan petrol gelirlerini şantaj aracı olarak kullandığını öne sürdü.

Habere göre, devrik Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'in 1990 yılında Kuveyt'i işgal etmesinden beri Bağdat yönetimine uygulanan yaptırımlar nedeniyle, Irak'ın uluslararası döviz rezervleri, BM gözetimindeki Irak Kalkınma Fonu kapsamında, New York'taki ABD Merkez Bankası'nda toplanıyor. Irak hükümetine kontrollü olarak kullanılan bu petrol gelirleri, BM kararı gereğince, her türlü tazminat talebi ve borç takibinden muaf tutuluyor.

Ancak SOFA görüşmelerine katılan ABD'li yetkililer, "BM mandası ortadan kalkar ve yeni bir anlaşma yapılmazsa, Irak'ın rezervlerinin muafiyetinin sona ereceği" uyarısında bulundular. Buysa ABD'de Irak aleyhine sonuçlanmış bulunan 20 milyar dolarlık tazminat davası borçlarının New York'taki rezervlerden karşılanması sonucunu doğurabilecek. Ayrıca, Irak devletinin hâlen BM Sözleşmesi'nin 7. maddesi uyarınca "uluslararası güvenlik ve istikrara tehdit" olarak kabul edilmesi nedeniyle, ABD ile "stratejik ittifak" yapmaması hâlinde BM yaptırımlarının devam edeceği ve Irak'ın uluslararası rezervlerini kullanamayacağı öne sürülüyordu.

Özetle The Independent'in, yürütülen gizli görüşmelerde, ABD'nin Irak'ta 50 askeri üs, Irak hava sahasının denetimi ve Iraklıları tutuklama yetkisi istediğini yazdığı koordinatlarda SOFA Anlaşması, ABD'nin Irak'ta kalıcı olmasını sağlayacak.

İran'ın lideri Ali Ekber Haşimi Rafsancani 4 Haziran 2008'de yaptığı açıklamada, SOFA'nın Irak'ta Amerikan işgalini kalıcı hâle getireceğini söyleyerek "Bu anlaşma Iraklıları Amerikalıların kölesi yapacak" dedi...

Evet bir kez daha tekrarlayarak sonlayalım: Irak değişecektir; Irak'ın "böyle" kalması veya olması mümkün değildir; sürdürülemez olan "nihayete" erecektir!

Çünkü "mevcut sürdürülemezdir", sürdürülmeyecektir!

Irak'ın bilançosundan çıkan "sonuç", şimdilik budur... □

14 Haziran 2008, Ankara.